

circa 6500. Ikke engang, naar man tager Gierne af arealkatpligtige Bygninger med, vil man faae Antallet fuldstændigt nok. Men det behøves jo heller ikke; thi den ærede Forslagsstiller har selv anvist en Udvei for dette Tilfælde, at man nemlig kunde supplere Tallet ved at tage af dem, der ere høiest beskattede til Communen, og altsaa er det heller ikke nødvendigt, at der i hver Commune netop er 8 Valgere. I det Tilfælde, at denne Klasse med 8—12 Edr. Hartkorn blev tagen med, vilde hele den paagældende første Klasse fremdeles faae Indskydelse paa Valget netop i Forhold til dens Jordegodsbesiddelse; thi Classen over 12 Edr. Hartkorn og Classen fra 8 til 12, eie. tilsammen omtrent en Fjerdedeel af Landets Jordegods, og det er efter Forslaget ogsaa omtrent $\frac{1}{4}$ Deel af Sogneforstanderne, som de ville komme til at vælge.

Den næste Klasse troer jeg ikke burde omfatte dem, der besidde fra 8 til 1 Edr. Hartkorn, men jeg troer, at den kun burde omfatte dem, der besidde fra 8 til 4 Edr. Hartkorn, som nemlig udgjøre den egentlige Kjerne af vor Bondestand. Denne Klasse er tillige overveiende i Antal, thi der er i denne Klasse henved 29000 Besiddere, og denne Klasse eier tillige henved Halvdelen, nemlig 44 pCt. af Landets Jordeiendom. Classen fra 8 til 4 Edr. Hartkorn er Kernen af vor Bondestand, og, om vi end ikke i statistisk og juridisk Talebrug tale om Gaardmand og Bønder lige indtil 1 Edr. Hartkorn, troer jeg dog, at det er stridende mod Talebrugen paa Landet; thi jeg troer ikke, at man lettelig paa Landet vil kalde dem, som kun eie $1\frac{1}{2}$ eller 2 Edr. Hartk., for Gaardmand, men snarere vil henregne dem til Parcellisternes, Boelsmændenes og Smaaamændenes Klasse. Naar den 2den Klasse, som skulde vælge 4 Medlemmer til Sogneforstanderskabet, kun kom til at omfatte den egentlige Gaardmandsclassen, fra 8 til 4 Edr. Hartkorn, vilde man ligeledes komme til et Resultat, hvorefter Formuesbesiddelsen fik forholds- mæssig Indskydelse paa Valgene; thi denne Klasse af Jordeiendomsbesiddere, af Bønder, eier som sagt omtrent Halvdelen af Landets Jordeiendom og efter Forslaget skulde de ogsaa vælge henved Halvdelen af Sogneforstanderne.

Den 3die Klasse vilde da passende omfatte alle dem, som have under 4 Edr. Hartkorn, de ganske smaa Jordbrugere, og ogsaa her vilde det da stille sig aldeles ligeligt, saaledes at Jordegodsbesiddelsen kom til at staa i et harmonisk Forhold til det Antal Valgere, som den paagældende Klasse valgte; thi disse Eiendomsbesiddere besidde Treiedelen af Landets Jordeiendom og efter Forslaget skulde de netop vælge Treiedeparten af Sogneforstanderne. Der vilde altsaa paa denne Maade blive Harmonie i Forslaget, ligesom der jo er god Consequens i det.

Jeg maa endnu bemærke, at, saaledes som Forslaget her er stillet, ere de store Landeieendomsbesiddere i høj Grad begunstigede; de eie nemlig kun 13 pCt. af Landets Jordeiendom, og dog skulle de vælge næsten Fjerdedeparten af Sogneforstanderne og Halvdelen af Amtsraadets Medlemmer. Dette troer jeg er at give dem en altfor utilbørlig Indskydelse. Selv om dette imidlertid rettedes til 3die Behandling, saaledes at de kom til at vælge i Forhold til Jordbesiddelsen, troer jeg dog, at Forslaget vilde have Meget imod sig. Dette kunde man vistnok paa den anden Side ogsaa sige om den modsatte Uderlighed, nemlig at give alle dem Valgret, som ifølge Grundloven have Valgret, saaledes at valgberettiget til Sogneforstanderskabene blev den, som var valgberettiget til Folkethinget, forsaavidt han ydede Bidrag til Communen, og valgberettiget til Amtsraadet den, som er valgberettiget til Landsstinget. Hertil kan dog atter siges, at der er overordentlig Meget, som taler for Udfælgeligheden af at komme til et saadant Resultat; thi det er dog aabenbart, at, efterat man har faaet Grundloven, maa enhver anden Lov være i Harmonie med Grundlovens Aand, og navnlig gjælder det vel om de Love, som Grundloven har bebudet og lovet. At jeg ikke kan give et saadant Forslag, hvis det nu fremkom, Medhold, er imidlertid ligesom en Følge deraf, at vi ikke vide Noget om Grændserne for Sogneforstanderskabernes Myndighed eller om Grændserne for Statens Tilsynsret, og det forekommer mig, at denne Sag maa først være afgjort, at man først maa vide, hvor Grændsen er for Sogneforstanderskabernes Myndighed og for Statens